

Mit barn er ordblind!

Information og gode råd til forældre

Kompetencecenter for læsning
Thisted Kommune

Hvad vil det sige at være ordblind?

Ordblindhed er en indlæringsvanskelighed, som gør, at man har svært ved at lære at koble bogstav og lyd. Det betyder, at man har store vanskeligheder med skriftsproget, altså at lære at læse, stave og skrive. Ordblindhed går ikke over, man er ordblind hele livet. Man kan have forskellige grader af ordblindhed, og det er meget forskelligt, hvordan den enkeltes ordblindevanskeligheder udvikler sig, og hvordan den ordblinde selv oplever graden af egne vanskeligheder. Ordblinde er lige så forskellige som alle andre mennesker, så derfor skal indsatsen i skolen tilpasses den enkelte elevs udfordringer. Ordblindhed har intet med intelligens at gøre. Ordblinde er lige så intelligente som normalbefolkningen.

Kendetegn ved ordblindhed

I begynderlæsningen opdages det hurtigt, at barnet har vanskeligheder med at sætte få lyde sammen f.eks. do, kæ, un osv. Det har svært ved at læse ord, som det ikke har set før, og det laver mange læsefejl, som er modstridende med, hvordan ordet egentlig lyder; f.eks. 'dig' læst som 'din' og 'mon' læst som 'mor'. Ordblinde har også svært ved at opdele ord, de hører, i enkeltdele f.eks. at 'skur' uden 'sk' bliver til 'ur' og 'kat' med 'h' som begyndelsesbogstav i stedet bliver til 'hat'. Det gør, at den ordblinde har vanskeligheder med at stave, ligesom ordblinde også ofte har store vanskeligheder med at lære fremmedsprog f.eks. engelsk.

Ordblindhed er arveligt

Ordblindhed forekommer hyppigere i nogle familier end andre, så hvis der er ordblindhed i din familie, er der sandsynlighed for, at dit barn også har vanskeligheder ved at tilegne sig skriftsproget. Børn, hvor den ene eller begge forældre er ordblinde, har ca. 4 gange højere risiko for at være ordblind.

Kilde: <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/boern/syg->

Det er derfor meget vigtigt, at du er åben omkring din eventuelle egen ordblindhed. Den bedste måde, du støtter dit barn på, er ved at anerkende udfordringerne forbundet med ordblindhed og ved at støtte op omkring dit barns brug af den kompenserende læse- og skriveteknologi, som det bliver introduceret for i skolen.

Rettigheder

Som ordblind har man nogle rettigheder og hjælpemidler, som følger en resten af livet. Man kan bl.a. være tilmeldt nota.dk, hvor der ligger mere end 40.000 titler i skønlitteratur, faglitteratur, studieböger og tegneserier. Dvs., at alle skoleböger også er at finde på nota.dk. Man kan downloade og afspille e-böger og lydböger ubegrænset fra nota.dk. Ydermere fås nota.dk også som app til både Android og Apple.

Som ordblind har man til folkeskolens afgangsprøver mulighed for at gå til prøver på særlige vilkår. Det betyder, at man har mere tid til prøven, og at man må bruge alle de kompenserende IT-hjælpemidler, som man kender fra undervisningen bl.a. ordforslag, oplæsning og diktering.

Folkeskolens indsats i Thisted Kommune

I Thisted Kommune bliver de ordblinde elever tilbudt et grundforløb i mellemtrinnet eller et grundforløb i overbygning med en konsulent fra Kompetencecenter for Læsning, alt afhængig af, hvornår barnet er testet ordblind.

Indsatsen indbefatter undervisning af forskellig varighed på lille hold med fokus på brugen af de kompenserende IT-hjælpemidler på

Chromebooken, samt en anbefaling om, hvilken støtte og hjælp den enkelte har brug for, for at kunne tilgå og være en del af den daglige undervisning. I Thisted Kommune bruges hjælpeprogrammet Appwriter som kompenserende LST (læse- og skriveteknologi). Derudover samarbejder Kompetencecenter for læsning med de enkelte folkeskoler om yderligere indsatser/kurser for de ordblinde elever.

Nyttige links

Kompetencecentret for læsning:
<https://sites.google.com/thistedskoler.dk/kclthisted/ordblindhed.dk>
<https://www.ordblindhed.dk/>
Film, podcast og artikler om det at være ordblind
<https://nota.dk/content/viden-ordblinde>
Et liv som ordblind med Jesper Sehested
<https://etlivsomordblind.dk/>

Fakta

Du har sikkert hørt, at det anbefales, at dit barn læser 20 minutter hver dag. Men når man ikke selv kan læse sig til viden, må man få det ad andre veje. Afhængig af dit barns ordblindhed, skal det både læsetræne og lyttelæse.

Appwriter

Hjælpeprogram på Chromebooken, som indeholder oplæsning, ordforslag og diktering.

Nota.dk

Digitalt bibliotek med gratis afspilning og download af e-bøger og lydbøger

eReolen GO!

App fra bibliotekerne med e-bøger og lydbøger til børn

Ordblindhed er det samme som dysleksi

Notas samlede medlemstal steg fra 18.000 medlemmer i 2009 til 160.000 medlemmer i 2019, heraf var ca. 120.000 ordblinde.

I 2022 har Nota 222.000 medlemmer. De 85.000 er i alderen 10-19 år.

Nota har det seneste år udlånt 2.000.000 lydbøger.

Ca. 7% af den danske befolkning er ordblinde. Det svarer til ca. 400.000 danskere.